

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5

C5PBD22C0T02

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 28

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu.**
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body.**
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.** Při zápisu použijte modře nebo černě píšící propisovací tužku, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně.** Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

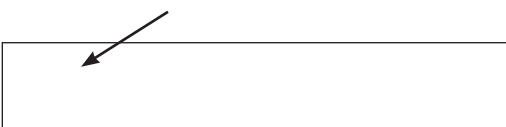
Pokyny k úlohám s nabídkou odpovědí

- U všech úloh/podúloh je **právě jedna odpověď správná.**
  - Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v záznamovém archu podle obrázku.
- A   B   C   D**
 4
- Pokud budete chtít svou odpověď opravit, pečlivě zabarvete původně zakřížkovaný čtvereček a zakřížkujte nový čtvereček. Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

A   B   C   D
 4

Pokyny k úlohám bez nabídky odpovědí

- Odpověď **zapište čitelně** do vyznačených bílých polí. Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice. Při psaní **rozlišujte velká a malá písmena.**

12

- Pokud budete chtít tuto odpověď opravit, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole.
- Za chybu se považuje nesprávná (tj. i nadbytečná) nebo chybějící dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1–3

Obří tělo, mračný zrak,
venku stojí sněhulák.
KDYŽ MRÁZ PÁLÍ, VICHŘ DUJE,
sněhulák se pošklebuje:
„Dobře tak!“

Sněhuláčku, jak se máš?
Tak zlý nejsi, jak se zdáš,
hroziš, dokud sníh nejihne,
ale jaro, to ti stříhne
na rubáš!

Vysvětlivka: *rubáš* – oděv pro zemřelé

Sněhuláčku ubohý,
nebudeš moct na nohy,
až jen slunko teple svitne,
to tě, sněhuláčku, chytne
za rohy!

Budeš pryč jak na koni,
skřivánek ti zazvoní,
mušky budou hráti tobě
a fialka na tvém hrobě
zavoní.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

1 bod

1 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- A) V textu se píše o někom, kdo zasadí květinu na sněhulákův hrob.
- B) V textu se píše o tom, z jakých důvodů chce sněhulák navždy zmizet.
- C) V textu se píše o tom, za jakých okolností přestane sněhulák existovat.
- D) V textu se píše o někom, kdo je terčem sněhulákovy nelítostné pomsty.

1 bod

2 Které z následujících tvrzení o verši zapsané ve výchozím textu velkými písmeny je pravdivé?

- A) Tento verš je osmislabičný a rýmuje se s veršem, který není osmislabičný.
- B) Tento verš není osmislabičný a rýmuje se s veršem, který je osmislabičný.
- C) Tento verš je osmislabičný a rýmuje se s veršem, který je také osmislabičný.
- D) Tento verš není osmislabičný a rýmuje se s veršem, který také není osmislabičný.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- A) Jde o umělecký text, který se skládá ze dvou slok.
- B) Jde o umělecký text, který se skládá ze čtyř slok.
- C) Jde o neumělecký text, který se skládá ze dvou slok.
- D) Jde o neumělecký text, který se skládá ze čtyř slok.

max. 2 body

4 Vypište z každé z následujících vět (4.1 a 4.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

4.1 Velmi významnou část výroby místní textilní firmy tvoří pestrobarevná bavlněná trička.

4.2 Uprostřed slavnostně prostřeného stolu stály broušené vázy a dvě porcelánové mísy na polévky.

max. 2 body

5 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).

	A	N
5.1 Při svitu měsíce vypadal hrad ještě tajeměji než za světla.	☐	☐
5.2 Nejcennější předměty byly vystaveny v přízemí hlavní budovy.	☐	☐
5.3 Oba spiklenci si potřebovali říct alespoň několik slov soukromě.	☐	☐
5.4 Plnění školních povinností samozřejmě odložil na poslední chvíli.	☐	☐

max. 3 body

6 Přiřadte k jednotlivým řadám slov (6.1–6.3) odpovídající tvrzení (A–E).

(Žádnou možnost z nabídky A–E nelze přiřadit víckrát než jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

6.1 krok – vzor – kanál	_____
6.2 klíč – kadeřník – východ	_____
6.3 kraj – veterinář – květináč	_____

- A) Pouze jedno slovo je mnohoznačné.
- B) Celkem dvě slova jsou mnohoznačná, konkrétně první a druhé.
- C) Celkem dvě slova jsou mnohoznačná, konkrétně první a třetí.
- D) Celkem dvě slova jsou mnohoznačná, konkrétně druhé a třetí.
- E) Všechna tři slova jsou mnohoznačná.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 7

Spolužáci se ve společném chatu domlouvali, kdo připraví tahák na test z matematiky. Neuváženě jsem napsala, že místo nechutného podvádění by se radši měli učit. Tím jsem ale *****. Chat totiž ihned zaplavila řada rozhořčených příspěvků a záhy mě spolužáci ze skupiny vyhodili.

1 bod

7 Ve které z následujících možností je uvedeno české ustálené slovní spojení, jež vystihuje situaci ve výchozím textu, a patří tedy na vynechané místo (*****) v textu?

- A) hodila flintu do žita
- B) strčila hlavu do písku
- C) píchla do vosího hnízda
- D) vychytala všechny mouchy

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8–12

Narval jednorohý, který žije v mořích blízko severního polárního kruhu, je jedním z nejpozoruhodnějších kytovců. Jeho mláďata jsou skoro černá, dospělí jedinci mají šedobílou barvu. Samci narvala jsou vždy mohutnější než samice: na rozdíl od dospělé samice, jež váží nejvýše 1 000 kilogramů a dorůstá délky maximálně 5 metrů, dospělý samec váží i 1 600 kilogramů a dlouhý může být klidně 6 metrů. Narval se živí zejména rybami, nepohrdne ale ani měkkýši. Od lovu ho neodradí ani souvislá ledová vrstva. K dýchání využívá díry v ledu, jako každý savec totiž potřebuje dýchat vzduch. Bez nádechu vydrží pod hladinou až 30 minut.

Narvalovi se přezdívá mořský jednorozec. Slavný roh, kvůli němuž přezdívku získal, je ale ve skutečnosti kel, tedy extrémně dlouhý zub vyčnívající ven z tlamy. Zatímco pravý horní špičák samcům zpravidla zakrní a dál neroste, jejich levý horní špičák měří přes 2,5 metru. Pouze v ojedinělých případech mají samci narvala dva plně vyvinuté kly.

Odborníci dlouho pátrali po tom, k čemu narvalovi jeho kel slouží. Někteří vědci se dříve domnívali, že samci používají kel jako zbraň při boji o samici. Nedávné výzkumy ale prokázaly, že kel má zcela jinou funkci: funguje jako citlivé čidlo, které samcům třeba pomáhá zjistit teplotu vody či její hloubku a poskytuje jim také další informace nezbytné pro orientaci pod vodou.

Kdysi býval narval častým terčem chamtivých lovců. Někteří lidé byli totiž ochotni zaplatit za narvalí kel nehorázné sumy, neboť byli přesvědčeni, že má magické vlastnosti, např. údajně ochraňoval před jedy. V současnosti zájem o lov těchto živočichů už naštěstí trochu opadl.

(www.zoomagazin.cz; www.obri-oceanu.com, upraveno)

max. 2 body

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
8.1 Vědci nedávno vyvrátili, že samci narvala jednorohého mezi sebou bojují o samice.	☐	☐
8.2 Existují samci narvala jednorohého, kterým ven z tlamy vyčnívají dva extrémně dlouhé zuby.	☐	☐
8.3 Když narval jednorohý loví pod ledem, vyplouvá nad hladinu v pravidelných třicetiminutových intervalech, aby se nadechl.	☐	☐
8.4 Každý dospělý samec narvala jednorohého je jednak o 600 kg těžší, jednak o 1 metr delší než dospělá samice tohoto kytovce.	☐	☐

1 bod

9 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- A) Informace, že kdysi narvalí kel chránil člověka před jedy, je v textu čtenářům předkládána jako fakt.
- B) Informace, že kdysi někteří lidé věřili v magické vlastnosti narvalího klu, je v textu čtenářům předkládána jako fakt.
- C) Informace, že kdysi byl narval loven častěji než v současné době, je v textu čtenářům předkládána jako domněnka.
- D) Informace, že kdysi někteří lidé ochotně zaplatili za narvalí kel hodně peněz, je v textu čtenářům předkládána jako domněnka.

1 bod

10 Která z následujících možností je gramaticky správnou větou jednoduchou, jež zachovává význam prvního souvětí výchozího textu?

(Čárky neposuzujte.)

- A) Narval jednorohý, jedním z nejpozoruhodnějších kytovců, žijící v mořích blízko severního polárního kruhu.
- B) Narval jednorohý, jeden z nejpozoruhodnějších kytovců, žije v mořích blízko severního polárního kruhu.
- C) Narval jednorohý žijící v mořích blízko severního polárního kruhu a je jeden z nejpozoruhodnějších kytovců.
- D) Narval jednorohý žije v mořích blízko severního polárního kruhu a jedním z nejpozoruhodnějších kytovců.

1 bod

11 Které z následujících tvrzení o slovech podtržených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Slovo *narval* není významově nadřazené ani slovu *kytovec*, ani slovu *savec*.
- B) Slovo *narval* není významově podřazené ani slovu *savec*, ani slovu *kytovec*.
- C) Slovo *narval* je významově nadřazené slovu *kytovec*, nikoli však slovu *savec*.
- D) Slovo *narval* je významově podřazené slovu *savec*, nikoli však slovu *kytovec*.

1 bod

12 Úsek č. 1: také další informace nezbytné pro orientaci

Úsek č. 2: které samcům třeba pomáhá zjistit teplotu vody

Které z následujících tvrzení o dvou výše uvedených úsecích výchozího textu je pravdivé?

- A) V každém z těchto úseků se vyskytuje pouze jedno neohebné slovo.
- B) V každém z těchto úseků se vyskytují celkem dvě neohebná slova.
- C) V úseku č. 1 se vyskytuje pouze jedno neohebné slovo, v úseku č. 2 se vyskytují celkem dvě neohebná slova.
- D) V úseku č. 1 se vyskytují celkem dvě neohebná slova, v úseku č. 2 se vyskytuje pouze jedno neohebné slovo.

1 bod

13 Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?

- A) Dobročinná akce podpořila chráněné dílny pro lidi se zdravotním postižením.
- B) Dobročinná akce podpořila chráněnné dílny pro lidi se zdravotním postižením.
- C) Dobročinná akce podpořila chráněné dílny pro lidi se zdravotním postižením.
- D) Dobročinná akce podpořila chráněnné dílny pro lidi se zdravotním postižením.

max. 2 body

14 Ke každé z následujících podúloh (14.1 a 14.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň NENÍ vlastním jménem.

14.1 Napište přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem KVĚT a skloňuje se podle vzoru JARNÍ.

14.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem VYPRODÁT a skloňuje se podle vzoru SOUDCE.

3 body

15 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly.

A) „Spíš ne,“ usoudil nakonec, ale jistý si nebyl. „Bezva, takže Florián,“ přikývla En, „to je kousek odtud, pojd.“ Kostel svatého Floriána stál na náměstíčku v nejvýše položené části Šibeniční hory.

B) „Cože?“ nechápal Jirka. „Kostel svatého Floriána, nebo svatého Pavla?“ trpělivě zopakovala En. „Co já vím...“ bezradně kroutil hlavou Jirka.

C) Ukazovala na nízká dvířka v kostelní zdi. Byla otevřená. „Dávej bacha,“ řekla En a vstoupila do temné chodby.

D) Jirka měl v hlavě úplné prázdno. Vůbec si nepamatoval cestu, kterou ho Patrik nedávno vedl. Rozložil tedy mapu a po krátkém zaváhání řekl: „Kousek odtamtud byl kostel. Tak dvě stě metrů.“ „Florián, nebo Pavel?“ zeptala se En.

E) Jeho špičaté věže se rýsovaly proti temnému nebi. Ty věže znám, napadlo Jirku. Vlastně je zná skoro každý. „Hele, podívej,“ ozvala se En, když došli na náměstí.

F) „Byl u něj hřbitov?“ zkoušela to dál En. Hřbitov? Při představě, že by uprostřed noci měli jít na hřbitov, Jirku zamrazilo. Přesto zapátral v paměti.

(V. Matocha, Prašina, upraveno)

První část: _____

Druhá část: _____

Třetí část: _____

Čtvrtá část: _____

Pátá část: _____

Šestá část: _____

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 16

TEXT 1

1. Proč jsi ještě nenapsal babičce dopis?
2. Pomáháš někdy rodičům s úklidem?
3. Chtěla bys párek s hořčicí, nebo spíš s kečupem?
4. Jaký dárek k svátku dáš mamince?
5. Slyšel jsi, o čem se ti kluci baví?
6. Kolik stála ta krásná kytice růží?
7. Na co si ze svého dětství pamatuješ?
8. Jít žalovat učitelce, či raději mlčet?
9. Kdy táta konečně přijede ze služební cesty?
10. Měl bys zítra čas vysvětlit mi, jak se sčítají zlomky?
11. Bez čeho se v životě neobejdeš?
12. Budeme si číst, anebo se dívat na film?

TEXT 2

Na některé otázky nelze odpovědět *ano/ne*, taková odpověď by totiž nedávala smysl. Na otázky **zjišťovací** naopak odpovědět *ano/ne* lze, protože taková odpověď smysl dává.

max. 3 body

16 Najděte v TEXTU 1 tři otázky zjišťovací a napište jejich čísla.

Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakékoli číslice či jakéhokoli slova, které nevyhovují zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Minulý víkend naše rodina vyrazila na výlet. Maminka přichystala vydatnou svačinu, tatínek měl za úkol zajistit jízdenky na vlak. Ani dnes nevíme jistě, jestli na ně kvůli své rozržitosti zapoměl, nebo si jako obvykle jen popletl datum výpravy. V sobotu ráno ovšem sebevědomě prohlásil, že plány se mění. Chodit pěšky je přece zdraví prospěšné a nějakých třicet kilometrů nepochybně zvládneme levou zadní.

Po tomto prohlášení zmizelo z našich tváří veškeré nadšení. Nikdo z nás ale raději neprotestoval, protože se všichni obávali neúměrně dlouhého výkladu o chůzy a jejích výhodách. Ušli jsme sotva sto metrů, když najednou tatínek udělal prudký pohyb a zařval jako poraněný lev. Bolesti zad byli nejspíš opravdu silné, protože než přijela sanitka, rozzlobeně prohlásil: „Příště jedině autem.“

max. 4 body

17 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Ohebná slova запиšte bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užitá v textu. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 18–22

TEXT 1

(1) Už jako malého chlapce mě fascinovaly záhady v chování živočichů. Třeba takoví chrobáci. Vytvoří z kravského hnoje kuličku a pak se jí snaží někam přemístit. Jak ji ti brouci **dokážou** uhníst tak dokonale kulatou? Proč **se** s tou kuličkou vůbec **dělají**? A kam ji valí?

(2) Jednou jsem proto lezl po zahradě za párem chrobáků, valících před sebou s nesmírným zaujetím kuličku hnoje. Po dlouhé době dorazili znavení brouci k malé hromádce kypré půdy pod živým plotem. Všiml jsem si, že na vrcholu HROMÁDKY je vyhloubena nějaká JAMKA. Valit kuličku do kopečka byl pro chrobáky vskutku mamutí úkol. Několikrát se špatně trefili nožičkou a kulička se jim skutálela dolů. Když ji konečně **dostali** nahoru, jeden z nich **se rozběhl**, slezl do jamky a zuřivě gestikuloval předníma nožkami, zatímco ten druhý s vypětím všech sil dovalil kuličku k němu. Vzápětí kulička i brouci zmizeli v hlubinách země.

(3) To mě dopálilo. Jak teď zjistím, co se s tou kuličkou děje? Když jsem se na to při obědě zeptal rodiny, zprvu se rozhostilo zaražené ticho.

„Asi se jim k něčemu hodí,“ váhavě mi za chvíli řekla maminka.

„Ať tě ani nenapadne propašovat je sem,“ zděsil se Larry, „odmítám žít v domě plném chrobáků a kuliček hnoje!“

„Něco takového by tvůj bratr jistě neudělal,“ upokojila ho maminka.

„Třeba se tím zahřívají,“ pronesl Leslie, „hnůj je přece úžasně teplý.“

„Výborně, toho můžeme v zimě využít při vytápění domu,“ jízlivě podotkla maminka.

„Možná ty kuličky jedí,“ napadlo mou sestru Margo.

„Nemluv o takových věcech u oběda,“ napomenula ji maminka a zvolila jiné téma.

Biologické znalosti mé rodiny mě opět naprosto zklamaly.

(G. Durrell, *Ptáci, zvířata a moji příbuzní*, upraveno)

TEXT 2

Při tvoření **zdrobnělin typu A** dochází buď ke zkrácení samohlásky v kořeni slova (např. ze slova *mísa* vznikla zdrobnělina *míška*), nebo k prodloužení samohlásky v kořeni slova (např. ze slova *kopyto* vznikla zdrobnělina *kopýtko*).

Při tvoření **zdrobnělin typu B** se žádná samohláska v kořeni slova nezkracuje ani neprodlužuje (např. ze slova *kočár* vznikla zdrobnělina *kočárek*).

max. 2 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

	A	N
18.1 U oběda bylo přítomno minimálně pět osob.	☐	☐
18.2 Larry byl jedním z těch, kdo vyslovili svůj názor na to, k čemu chrobákům slouží kulička hnoje.	☐	☐
18.3 Kulička hnoje se po celou dobu, kdy chlapec pozoroval chrobáky, pohybovala stále stejným směrem.	☐	☐
18.4 Kvůli Leslieho poznámce o teplotě hnoje se maminka rozhodla začít v zimě vytápět dům jiným způsobem než dosud.	☐	☐

max. 3 body

19 Vypište z druhé části TEXTU 1 tři měkká přídavná jména.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

1 bod

20 Které z následujících tvrzení o zdrobnělinách zapsaných v TEXTU 1 velkými písmeny je pravdivé?

Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2.

- A) Jak *hromádka*, tak *jamka* jsou zdrobněliny typu A.
- B) Jak *hromádka*, tak *jamka* jsou zdrobněliny typu B.
- C) *Hromádka* je zdrobnělina typu A, *jamka* je zdrobnělina typu B.
- D) *Hromádka* je zdrobnělina typu B, *jamka* je zdrobnělina typu A.

1 bod

21 Které z následujících tvrzení o úseku podtrženém v TEXTU 1 je pravdivé?

- A) V tomto úseku se nevyskytuje žádné podstatné jméno užitá v 2. pádě.
- B) V tomto úseku se nevyskytuje žádné podstatné jméno užitá ve 3. pádě.
- C) V tomto úseku se nevyskytuje žádné podstatné jméno užitá ve 4. pádě.
- D) V tomto úseku se nevyskytuje žádné podstatné jméno užitá v 7. pádě.

max. 2 body

22 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (A), nebo ne (N).

(Posuzovaná slovesa jsou v TEXTU 1 vyznačena tučně.)

	A	N
22.1 Sloveso <i>dokázat</i> je v textu užitá ve významu <i>provést důkaz, prokázat</i> .	☐	☐
22.2 Sloveso <i>dělat se</i> je v textu užitá ve významu <i>dát si práci, namáhat se</i> .	☐	☐
22.3 Sloveso <i>dostat</i> je v textu užitá ve významu <i>získat něco, nabyt něčeho</i> .	☐	☐
22.4 Sloveso <i>rozběhnout se</i> je v textu užitá ve významu <i>různými směry se od sebe vzdálit, rozprchnout se</i> .	☐	☐

1 bod

23 Která z následujících vět NENÍ zapsána pravopisně správně?

- A) Jeho odvážná myšlenka se mi okamžitě zalíbila.
- B) Na oslavu narozenin si oblékla černé splývavé šaty.
- C) Na přípravu tohoto pokrmu se používá syrové rybí maso.
- D) Součástí této společenské hry jsou také malé přesýpací hodiny.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

Hrad Karlštejn patří mezi nejslavnější české památky.

max. 2 body

24 Napište smysluplnou větu o čtyřech slovech, v níž výraz MEZI bude jiným slovním druhem než ve výchozím textu.

Výraz nesmí být použit jako vlastní jméno, např. *pan Mezi*. Vzniklá věta musí obsahovat tvar *mezi*, musí být gramaticky i pravopisně správná a musí obsahovat přísudek.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–27

Na světě jsou města, kde se některé problémy řeší hravou formou **pomocí** tzv. štouchů. To jsou nenásilná postrčení, která vás motivují k lepšímu chování. ***** Jak?

Tak třeba nikdo nemá rád, když se na chodnicích válejí odpadky. Jenže co s tím? Varovné cedule, vyšší pokuty... anebo chytrý štouch jako v Londýně. Organizace Hubbub umístila do zdejších ulic průhledné odpadkové koše s dvěma přihrádkami označenými jmény. Tím, že jste do jedné z nich vhodili nedopalek, jste **zároveň** hlasovali pro svého oblíbeného fotbalistu – Ronalda, nebo Messiho. Vítězem se stal Ronaldo, **daleko** důležitější je ale to, že počet nedopalků na chodnicích se opravdu snížil.

Londýnským štouchem se inspirovala i další města: v Římě třeba můžete za plastovou láhev vyhozenou do speciálního koše získat lístky na metro, ve Stockholmu zase najdete hrající schody, které podporují zdravý pohyb. Je sice pravda, že štouchy náš svět nespasí, **rozhodně** však mají své výhody: zpravidla skoro nic nestojí, jsou zábavné a život nám nepochybně příjemní.

(www.nazory.aktualne.cz, upraveno)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
25.1 Za jakoukoli láhev od nápoje vyhozenou do zvláštního koše člověk dostane lístek na římské metro.	☐	☐
25.2 Princip štouchu byl využit minimálně ve třech různých městech, z toho alespoň jednou k podpoře zdravého pohybu.	☐	☐
25.3 S nápadem řešit pomocí štouchů problémy s odpadky přišli pracovníci firmy Hubbub, která vyrábí průhledné odpadkové koše.	☐	☐
25.4 Cílem londýnského štouchu bylo zjistit, zda je mezi fanoušky fotbalisty Ronalda více kuřáků než mezi fanoušky fotbalisty Messiho.	☐	☐

1 bod

26 Která z následujících možností patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) Jejich princip je prostý – využívají přirozené lidské záliby v hraní.
- B) Jeho princip štouchu je prostý – využívá přirozené lidské záliby v hraní.
- C) Jejich princip je prostý – využívají přirozeného lidského strachu z trestů.
- D) Jeho princip štouchu je prostý – využívá přirozeného lidského strachu z trestů.

1 bod

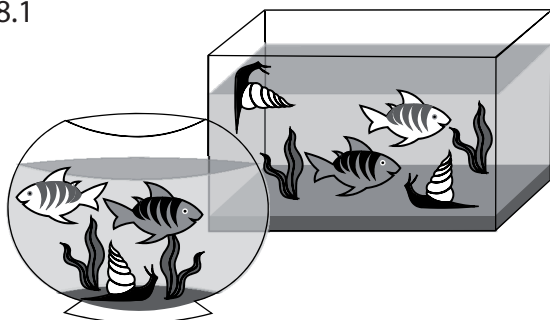
27 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených ve výchozím textu **NENÍ** pravdivé?

- A) Pokud slovo *pomocí* nahradíme slovem *prostřednictvím*, význam textu zůstane zachován.
- B) Pokud slovo *zároveň* nahradíme slovem *současně*, význam textu zůstane zachován.
- C) Pokud slovo *daleko* nahradíme slovem *mnohem*, význam textu zůstane zachován.
- D) Pokud slovo *rozhodně* nahradíme slovem *rázně*, význam textu zůstane zachován.

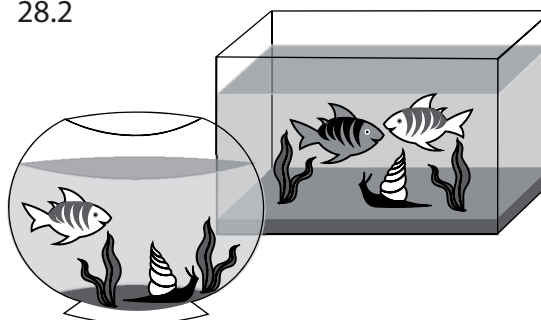
28 Přiradte k jednotlivým obrázkům (28.1–28.4) odpovídající popis (A–F).

(Žádnou možnost z nabídky A–F nelze přiřadit víckrát než jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

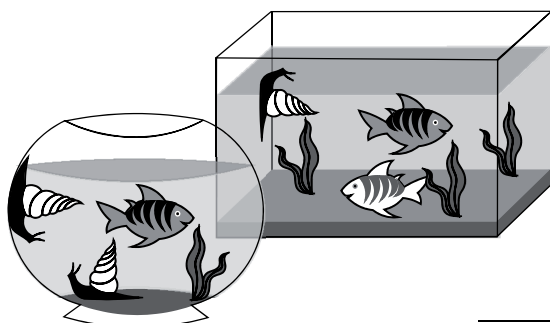
28.1

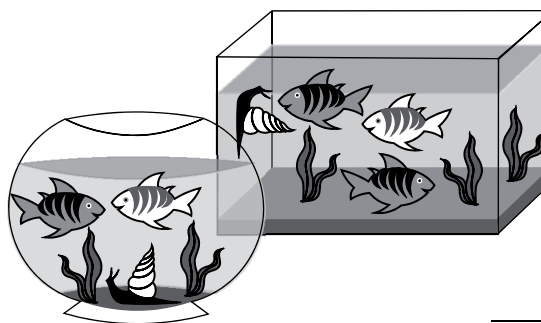
28.2

28.3

28.4

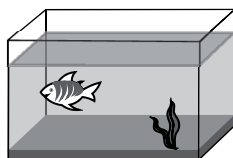
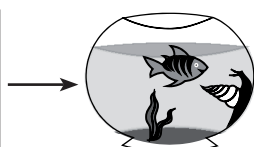

- A) V kulatém akváriu je sudý počet rostlin. V každém z akvárií je více než jedna ryбка. V hranatém akváriu je lichý počet živočichů.
- B) V kulatém akváriu je lichý počet živočichů. V jednom z akvárií je více než jeden šnek. V hranatém akváriu není stejný počet rostlin jako v kulatém.
- C) Více než polovina všech rybek je v hranatém akváriu. V kulatém akváriu je méně rostlin než v hranatém. V jednom z akvárií je stejný počet šneků a rybek.
- D) V obou akváriích dohromady je lichý počet živočichů. V kulatém akváriu je stejný počet rostlin jako v hranatém. V hranatém akváriu je více rybek než šneků.
- E) V obou akváriích dohromady je sudý počet rostlin. V hranatém akváriu není stejný počet šneků jako v kulatém. Více než polovinu všech živočichů v kulatém akváriu tvoří rybky.
- F) Více než polovinu všech živočichů v hranatém akváriu tvoří rybky. Alespoň v jednom z akvárií je lichý počet rostlin. V kulatém akváriu je stejný počet šneků jako v hranatém.

Vysvětlivky:

V obou akváriích dohromady jsou dvě rostliny a tři živočichové.

V kulatém akváriu je jedna rostlina a dva živočichové: jeden šnek a jedna ryбка.

V hranatém akváriu je jedna rostlina a jeden živočich (ryбка).